

Rosenmüller

indienen van een motie niet nodig is om te kunnen concluderen dat de Kamer het feitenrelaas vertrouwelijk mag inzien en dus ook vertrouwelijk zal behandelen. Het feitenrelaas is een geanonimiseerd werkdocument. Dat behoeft niet meer gedaan te worden. Dat staat althans in de brief van de minister van vorige week.

Over het feitenrelaas heb ik nog één vraag. Is het al eerder naar het NIOD gestuurd, uiteraard nadat de heer Van Kemenade het heeft ingezien? Om welke reden kan het niet openbaar gemaakt worden? Is dat alleen omdat het op dit moment onder het OM valt?

De minister zegt over het MID-rapport: wat ik "tot nu toe" uit het apparaat haal. In augustus heeft hij echter al aangekondigd, en dat zal ongetwijfeld uitgevoerd zijn, dat het apparaat drie keer in de rondte is gegaan om alles eruit te trekken wat ook maar enigszins relevant zou kunnen zijn om hier ook de laatste vraag te kunnen beantwoorden. Die laatste vraag lijkt niet definitief beantwoord te kunnen worden, want er komt weer iets nieuws uit het apparaat. Het bevreemdt mij en het zal ongetwijfeld de minister ook bevreemden waarom die gespreksverslagen met vier mensen uitgevoerd door de MID over rechts-extremisme niet een halfjaar of driekwart jaar geleden bij de minister bekend konden zijn? Heeft de minister de indruk dat dit alles is betreffende de mystiek of de niet-mystiek rondom de rol van de MID? Ik wil af van de discussie over het rapport als zodanig. Daarover heb ik in eerste termijn al gezegd: oké, er is dus geen rapport. Kan het gespreksverslag over het rechts-extremisme voor de Kamer relevant zijn met betrekking tot de toekomst? Mij lijkt dat niet uitgesloten. Vandaar dat ik de minister verzoek die gespreksverslagen toe te voegen aan het toegezegde feitenrelaas en dat vertrouwelijk aan de Kamer te overhandigen.

Minister **De Grave**: Voorzitter! Ik denk inderdaad dat het, gelet op het gewisselde en de mededelingen van verschillende leden van de Kamer, niet nodig lijkt om daarover een motie in te dienen. Ik moet nog maar eens verder met de Kamer praten over de rol van de bewindspersonen in het verkeer tussen hen en de

Kamer. Volgens mij hadden de Kamerleden natuurlijk ook onderling kunnen discussiëren over de vraag of het rapport vertrouwelijk naar iemand had kunnen worden verstuurd, al heeft men er zelf geen behoefte aan. Ik wil dus enige ruimte laten voor eigen afwegingen van de Kamer, maar dat is een kwestie van achteraf praten, want nu gaat het duidelijk om een verzoek van de Kamer en dat verzoek zal worden ingewilligd.

Voor alle zorgvuldigheid ga ik even in op de term "gedepersonificeerd". Het feitenrelaas is gedepersonificeerd, maar vanwege de relatief kleine kring van betrokkenen is het in sommige situaties herleidbaar tot personen. Er moet dus nog een extra "depersonalificatieslag" plaatsvinden, want we hebben mensen beloofd dat het nooit naar hen traceerbaar is. Ik neem aan dat de heer Rosenmüller daar verder geen problemen mee heeft. Bovendien is herkenbaar waar het zich precies afspeelt. Dat gaat dus over de dubbele depersonificatie.

Dan de MID. De Kamer heeft gevraagd of dit alles oplevert wat relevant en nog niet bekend is. Het blijft altijd een probleem om te beoordelen wat precies relevant is. Er is natuurlijk enorm veel gebeurd in het kader van Srebrenica. Op de vraag of er een geheim MID-rapport is – in NOVA werd de suggestie gewekt dat er een soort alternatief debriefingsrapport zou zijn – is geantwoord dat er niet zo'n rapport is. Ik heb geen enkele aanwijzing dat er wel zo'n rapport zou zijn. Ik begrijp heel goed dat men vervolgens nog eens goed kijkt en dan op een onderdeel vier van die verslagen tegenkomt. Dat is toch iets anders en ik vind het heel correct dat men dat meldt. Is er dan nog meer? In mijn wijze van zien en op basis van datgene wat mij op dat punt wordt gemeld, is het antwoord "nee". Ik heb natuurlijk niet hoogstpersoonlijk drie kilometer archief doorgenomen.

Voordat ik die vraag van de Kamer kreeg, kreeg ik gisteren dus die notitie met de mededeling: "minister, we hebben er nog eens naar gekeken; er is geen alternatief Srebrenicarapport, maar we zijn nog iets tegengekomen wat voor u van nut kan zijn". Dat is op zich goed en ik heb er geen bezwaar tegen dat die vier verslagen op een zodanige wijze vertrouwelijk aan de Kamer ter beschikking worden gesteld dat we

ook op dat punt niet met het probleem zitten van de herkenbaarheid van personen. Ik neem aan dat de heer Rosenmüller daar verder geen problemen mee zal hebben.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 15 juni 1999 over de **HSL-Zuid**.

De heer **Van Gijssel** (PvdA): Naar aanleiding van het algemeen overleg met de minister van Verkeer en Waterstaat over het eventueel aanbesteden van de exploitatie van het vervoer over de HSL-Zuid, had de PvdA-fractie de behoefte om dat verslag op de agenda te krijgen. Uit dat algemeen overleg is gebleken dat de Kamer de exploitatieaanbesteding van de HSL-Zuid graag in samenhang met de beleidsnota Derde eeuw spoor wil bespreken. De minister heeft onlangs een registratiedocument uitgestuurd om te bekijken hoeveel belangstelling er bij derden zou zijn voor een eventuele aanbesteding, maar de Kamer wil daar dus eigenlijk een oordeel over kunnen geven in samenhang met de nota Derde eeuw spoor. Nu is het registratiedocument al verzonden voordat de Kamer zich heeft kunnen uitspreken over de wenselijkheid daarvan in dat bredere kader. We hebben naar aanleiding van het overleg van de minister een brief van de landsadvocaat gekregen. Daarin staan geruststellende mededelingen, maar een definitieve garantie wordt niet gegeven. Tijdens het overleg bleek overigens dat de minister bereid was om eventueel het registratiedocument in te trekken, mits de NS zou laten weten bereid te zijn om aan de totale aanbesteding, zowel internationaal als binnenlands vervoer op de HSL, in één tender mee te doen. De NS heeft daar nog geen reactie op gegeven; als dat wel het geval is, hoor ik dat graag van de minister. Met het oog hierop willen wij een uitspraak aan de Kamer voorleggen.

Motie

De Kamer,

Van Gijzel

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat het kabinet met de publicatie van het registration document een eerste stap heeft gezet naar het mogelijk maken van een tender van het vervoer op de HSL-Zuid;

spreekt als haar mening uit dat de Kamer het vervoer over de HSL in samenhang dient te bespreken met de nota Derde eeuw spoor;

verzoekt de regering met betrekking tot de exploitatie van het internationale vervoer op de HSL-Zuid geen onomkeerbare stappen te zetten noch besluiten te nemen waar derden enigerlei rechten aan kunnen ontlenen voordat de nota Derde eeuw spoor in de Tweede Kamer is behandeld,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Gijzel. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 92 (22026).

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter! Bijna alle fracties in de Tweede Kamer hebben tijdens het algemeen overleg over de HSL duidelijk gemaakt het bijzonder te betreuren dat het debat over de HSL niet gevoerd kan worden na de behandeling van de nota Derde eeuw spoor. De motie van de heer Van Gijzel die Kamerbreed wordt ondersteund, is dan ook terecht ingediend.

Gaandeweg de discussie in het algemeen overleg is er toch enige onduidelijkheid ontstaan en ik vraag de minister dan ook wat nu de precieze situatie is. Er zijn ideeën gelanceerd om alle lijnen, dus zowel het binnenlands als het buitenlands vervoer, in één keer aan te besteden, maar het is niet duidelijk of het voorstel in deze zin van onder andere de PvdA-fractie echt serieus is en of het ook overgenomen is door het kabinet. Wat is nu de situatie, wat gebeurt er de komende maanden en welke lijn volgt het kabinet nu?

De heer **Leers** (CDA): Voorzitter!

Over dit onderwerp is in het overleg met de minister stevig gediscussieerd. Ik ben blij dat vanuit de Kamer het initiatief is genomen om in een kort VAO een uitspraak van de Kamer te vragen over deze zaak. Anders zouden wij te veel blijven hangen in de discussie over de vraag wie nu wel of niet goed Engels weet te lezen en dat lijkt mij niet zo'n verstandige discussie. De CDA-fractie is het van harte eens met de motie die door de heer Van Gijzel is voorgelegd, waarin de minister wordt gevraagd geen onomkeerbare stappen op dit punt te zetten.

Minister **Netelenbos**: Voorzitter! De uitleg die ik tijdens het algemeen overleg over het Engels gaf, namelijk dat er geen onomkeerbare stappen aan de orde zijn over het internationaal vervoer en de verkenning die in het registratiedocument wordt uitgewerkt, blijkt te kloppen. Het is bevestigd door de landsadvocaat.

De motie heeft betrekking op het internationaal vervoer. Voor het binnenlands vervoer ligt er nu een aanbod aan de NS, waarbij is gevraagd om uiterlijk in augustus te laten weten of men daar gebruik van wil maken. Dat is wel een onomkeerbare stap. Als NS dit aanbod aanvaardt, zullen wij daar vervolgens weer op moeten reageren. Het is nu aan de NS om te beslissen of men straks liever in een totale tender wil participeren. Ik hoor dat wel. Ik heb nog niets gehoord van de NS, maar wacht dat rustig af; de NS heeft er ook nog enige tijd voor. Als de NS zal laten weten dat men het onderhands kunnen bieden op het binnenlandse vervoer op de HSL niet ziet zitten en dat men liever op eigen kracht voor het totale vervoer op de HSL wil gaan, zal ik dat signaal oppakken en aan het kabinet voorstellen om op die manier verder te gaan. Op dit moment ligt de bal in ieder geval op de speelheft van de NS.

Dat betekent, voorzitter, dat ik heel goed uit de voeten kan met de zojuist ingediende motie. Begin september zullen wij spreken over de nota Derde eeuw spoor en voor die tijd zal er geen enkel onomkeerbaar besluit worden genomen over het internationale vervoer van de HSL. De motie verschaft zekerheden over iets wat allang de bedoeling was!

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, vanavond over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 30 juni 1999 over **benchmarking energie-efficiency**.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter! De Kamer heeft gisteren met de minister van Economische Zaken gesproken over het convenant benchmarking energie-efficiency. Zij heeft de Kamer gevraagd daarmee in te stemmen. Mijn fractie kan zich niet verenigen met het gestelde in het convenant en wil de Kamer daarom om een uitspraak vragen. Het lijkt mij belangrijk dit convenant te gebruiken voor een uitspraak. Daarom leg ik de Kamer de volgende motie voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat met de ondertekening van het convenant benchmarking energie-efficiency een nationale heffing voor grootverbruikers voor minimaal 12 jaar buiten de discussie wordt geplaatst;

voorts constaterende, dat vanwege het convenant benchmarking de regering zich ervoor inspant dat Europese maatregelen de uitvoering ervan niet door kruisen;

voorts constaterende, dat daardoor de Nederlandse regering positief zal staan tegenover een in Europees verband geharmoniseerde vrijstelling voor aan dit convenant deelnemende inrichtingen;

van mening, dat dit een ongewenste verschuiving is van de Nederlandse inzet in het Europese milieubeleid;

voorts van mening, dat de relatieve bijdrage van de doelgroep van het convenant aan de Kyoto-reductiedoel-